

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. V. Argumenta pro possibilitate speciei impressæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

cum Angelus non sit suum intelligere, non repugnat, ut fiat proximè intelligibilis per speciem a se distinctam, proximè motivam cognitionis: atqui hæc ex dictis in DEO repugnant.

§. IV.

Argumenta pro actuali existentia speciei impressæ solvuntur.

13. **O**bjicies ad probandam actualem existentiam speciei impressæ. Ipsum lumen gloriæ est species impressa: ergo datur in visione DEI speciei impressæ. Antec. probatur primò autoritate S. D. hic loco cit. lumen gloriæ appellantis *similitudinem DEI*. Secundò ratione: quia lumen gloriæ præstat totum, quod debet præstare species impressa, nempe quòd activè elevet & determinet intellectum non ad aliam cognitionem, quàm claram visionem ipsius divinæ essentia.

Resp. nego antecedens & ad ejus primam probationem patet responsio ex ipso S. D. a. 5. ad 2. sepe his verbis explicante: *Lumen gloriæ non requiritur ad videndum DEI essentiam, quasi similitudo in qua DEVS videatur, sed quasi perfectio quedam intellectus confortans ipsum ad videndum DEUM, & ideo potest dici, quòd non est medium, in quo DEVS videatur, sed sub quo videtur.* hoc est, esse similitudinem participativam, non formalem. Ad secundam quoque probationem ex dictis patet, deesse præcipuam conditionem lumini gloriæ, nimirum gerere vices objecti, potentiam objectivè determinare, objectum ut in se est representare, & intelligibiliter unire potentia. Sed contra hanc responsionem.

14. **I**stant primò. Quodcumque lumen detur ex parte intellectus intellectum confortans debet esse similitudo objecti: ergo etiam lumen gloriæ est similitudo & species divinæ essentia. Antecedens probatur: Causa essentialiter assimilativa non potest juvari nisi per comprincipia formaliter assimilativa, sed intellectus est causa proxima formaliter assimilativa: ergo comprincipia ipsum juvantia debent esse formaliter assimilativa.

Resp. neg. ant. & majorem probationis: quicquid sit de veritate minoris, de qua articulo seq. Nam habitus fidei & alii quicumque intellectuales, similiter & lumen propheticum sunt principia intellectum confortantia, nec tamen sunt formales similitudines objectorum, quia non ordinantur ad representanda objecta, eaque intellectui intelligibiliter unienda, sed ut sint virtutes elevantes, & confortantes intellectum ad varios actus producendos.

15. **I**ntabis secundò. Ipsa etiam species impressa se tenet ex parte potentia: ergo ex hoc capite lumen gloriæ non recèdè removetur à ratione speciei impressæ. Antec. probatur: Illud se tenet ex parte potentia, per quod potentia ultimato completur in ratione actus primi proximè potentis elicere actum; sed per speciem impressam ultimato completur intellectus in ratione actus primi proximè p- tentis elicere visionem, ergo.

Resp. nego antec. & majorem probationis, quia actus primus adequatus intelligendi nominat conspectum intentionale ex potentia & objecto

ac proinde non tantum includit illa principia, quæ se tenent ex parte potentia, sed etiam, quæ se tenent ex parte objecti.

Instabis tertid. Voluntas per habitus supernaturales sufficienter elevatur ad suos actus producendos absque alio comprincipio & concursu ex parte objecti: ergo etiam intellectus sufficienter elevatur & confortatur per lumen gloriæ ad producendam visionem DEI absque comprincipio alterius speciei se tenentis ex parte objecti.

Resp. nego paritatem: quia voluntas non est potentia representativa, sicut intellectus, qui cum proinde essentialiter tendat in intelligibilem attractionem & retentionem sui objecti, debet habere illud sibi internè unitum & prærens in esse cognito.

§. V.

Argumenta pro possibilitate speciei impressæ.

Objic. primò. Gratia sanctificans est similitudo formalis & physica natura divinæ ut natura, & secundum quosdam Thomistas, ut infinita est, nec ipsa tamen intrinsecè est infinita: ergo etiam poterit dari similitudo intentionalis divinæ essentia, ut infinita est, nec ipsa tamen erit intrinsecè infinita.

Respondeo ex dictis disparitatem esse, quòd gratia sanctificans est similitudo participativa & analogica divinæ natura per modum qualitatis intrinsecè receptibilis in subiecto, ideòque limitatur juxta conditionem subiecti, ex cujus parte se tenet. At species impressa, cum sit in esse representativo ipsa quidditas objecti, sequitur conditiones objecti, eique commensuratur, ex cujus parte se tenet.

Objicies secundò. Potest species accidentaliter in esse representativo esse substantia: ergo etiam species physice finita in esse representativo potest esse infinita. Resp. Nihil esse absurdum, quòd aliquod accidens contineat prædicata substantia in esse representativo, siquidem potest esse ejusdem immaterialitatis cum substantia, esse autem absurdum, ut ens creatum in esse representativo contineat prædicata omnium divinarum perfectionum.

Objicies tertid. Datur species abstractivè representans DEUM: ergo etiam datur vel dari potest eundem representans intuitivè.

Resp. Disparitatem esse, quòd species abstractivè representans DEUM, non continet DEUM ut in se est, sed ut est in creatura tanquam signo & vestigio sui, econtrà species quidditative representans ipsum contineret, ut in se est, & sic ipsa quoque foret actus purus.

Objicies quartò. DEUS in productione creaturarum ad extra potest suum concursum pro libitu temperare: ergo producendo speciem impressam non necessariò ipsi daret infinitam perfectionem, ut nec modò dat infinitam perfectionem creatura visioni concurrente ad ipsam.

Resp. hoc ipso implicare speciem creatam divinæ essentia, quia DEUS non posset temperare suum concursum, siquidem de essentia talis speciei foret, habere omnem perfectionem.

Objicies

21. Objicies quòd. Effectus finitus non requirit principium infinitum, visio creata est effectus finitus; ergo non requirit pro principio speciem infinitam divinam essentiam.

Resp. dist. minorem. Visio creata est effectus finitus subjective seu ex parte subjecti, concedo, objective, seu ex parte objecti, nego, ergo non requirit principium infinitum ex parte potentiae & subjecti, conc. ex parte objecti, quod est ef-

sentia divina in ratione speciei, nego conseq.

Objicies sextò. Quoties actio est possibilis, toties sunt possibiliter principia ejusdem ordinis cum illa: sed visio creata est possibilis, ergo etiam species creata ceu principium ipsius debet esse possibilis.

Respondeo ut priùs. Visio est creata & ideo habet principia ejusdem ordinis ex parte potentiae & subjecti conc. ex parte objecti nego.

ARTICULUS II.

An Divina essentia sit loco speciei impressa in visione beatifica?

SUMMARIUM.

1. Essentia Divina intimè unitur intellectui beato.
2. Habet omnia requisita speciei impressae.
3. Demptis tamen imperfectionibus.
4. Exponitur textus S. D.
5. Essentia Divina non ideo restringitur ad actum primum.
6. Concurrit cum intellectu videntis partim in genere causa formalis.
7. Partim in genere causa efficientis.
8. Impugnatur concursus in genere causa formalis.
9. Concurrit in genere causa formalis non semper dicit compositionem ex his.
10. Effectus formalis concursus divina essentia est unitum intelligibile.
11. Actio unitiva est infusio luminis gloriae.
12. Impugnatur secunda pars Corollarii.
13. Non est necesse, ut principium quo subordinetur principis quod.
14. Species est principium vitale ut quo, non ut quod.
15. Species pertinet ad objectum motivum.

§. I.

Afferitur Divina essentia ratio speciei impressae.

CONCLUSIO. Essentia divina seipsa unitur intellectui Beatorum, & praestat sine imperfectione hoc totum, quod alias praestaret species impressa intelligibilis. Est expressa S. D. hic. a. 2. supra cit. & c. 7. Item 3. p. q. 9. a. 3. ad 3. ubi dicit: *essentia divina unitur menti beata, sicut intelligibile intelligenti.*

Ratio est primò. Advisionem beatificam requiritur, ut objectum visionis nempe essentia divina unitur intellectui vel per se ipsam, vel per speciem vicariam sui: scilicet essentia divina per speciem creatam sui vicariam & quidditative repraesentativam intellectui beatorum uniri non potest: ergo unitur per se ipsam. Majorem, Suppono ex natura cognitionis supra ostensa. Minor fuit probata sup. §. 2.

2. Ratio est secundò: quia essentia divina habet omnes conditiones demptis imperfectionibus, quas praestaret species impressa. Nam primò species impressa reddit objectum intelligibile in actu: atqui essentia divina (uti loquitur S. D. quodl. 7.

a. 1.) per se ipsam est intelligibilis in actu, cum sit maxime immaterialis. Secundò species impressa facit objectum praetens in intellectu: atqui essentia divina per intimum illapsum est praetentior cuiuslibet intellectui, quam substantia Angeli suo intellectui, & ut inquit D. Aug. *unicuique rei vicinior, quam ipsa sibi.* Tertium munus est perficere intellectum, complere, & determinare ad actum secundum cognitionis, & sic essentia divina penetrantissimo & infinito suo illapso maxime perficit & determinat intellectum ad visionem.

Dixi, demptis imperfectionibus: nam 2. sunt imperfectiones creatae speciei. primò inhaesiva informatio & unio, quae ipsam materialiter comitatur propter inibatam rationem accidentis, altera est restrictio & limitatio intra rationem actus primi, unde ratione ipsius objectum nondum est intelligibile ultimò & in actu secundo. Utraque imperfectio abest à divina essentia, prima quidem, quia ipsa intellectui beato unitur per modum formae purè perfectissimae, per se stans, & in esse intelligibili intrinsecè terminantis. Secunda quoque, quia licet potentiam in actu primo compleat, ipsa tamen ratione sui est in actu secundo, non tam intelligibilis, quam intellecta, cum sit suum esse & suum intelligere.

Objicies primò ex S. D. cit. quodl. 7. a. 1. ad 2. 4. ubi dicit: *Intellectus creatus sit in actu ad videndum divinam essentiam per lumen gloriae, & quod hoc sufficit:* ergo videtur negare necessitatem alterius concursus per modum speciei.

Respondeo, mentem S. D. ibidem esse, ut constat è contextu, nihil ulterius requiri ex parte potentiae, & quòd praeter lumen gloriae nullum aliud creatum principium alicujus speciei concurrat.

Objicies secundò. Quod se tenet ex parte actus primi dicit imperfectionem ulterioris perfectibilitatis per actum secundum: sed si essentia divina praestat munus speciei impressae, tenet se ex parte actus primi: ergo dicit istam imperfectionem: hoc autem est absurdum: ergo.

Respondeo dist. maj. Quod se tenet ex parte actus primi tantum, & quasi contentum in illo, dicit imperfectionem conc. maj. quod se tenet ex parte actus primi, & simul ex parte actus secundi, utrumque in se eminenter continens, nego maj. sed essentia divina teneret se ex parte actus primi, tanquam illum eminenter continens & conferens